

Chr. Brix, Professor.	H. Madsen, Præst.
J. Fibiger, Præst.	C. Ploug, Udgiver af »Fædrelandet».
J. Helms, Skolebestyrer.	V. C. S. Topsoe, Cand. jur.
Jürgensen, Højskoleforstander.	F. Winkel Horn, cand. mag.
Ed. Lembcke, Konrektor.	

Til Bestyrelse valgtes Frk. *Sofie Petersen*, Frk. *Marie Köbke*, Frk. *Vilhelmine Sarauw*, Frk. *Louise Westergaard* og Fru *Charlotte Klein*.

Det naturligste havde været, at Frk. *Sofie Petersen* var bleven Formand, men her viste sig hendes tunge Grundighed. Det Program hun havde skrevet var ved Behandlingen i Mødet blevet noget forandret; dette tog hun sig meget nær. Hun vilde gerne give sin Tid og sine Kræfter til at hjælpe Sagen frem; men paa det Program, der nu var vedtaget, kunde hun umulig være Formand i Bestyrelsen. For mig stod Kvindesagen dengang i første Række som et Skolespørgsmaal — vi Kvinder maatte først og fremmest lære noget — det var derfor kun modstræbende, at jeg gik ind til at være Bestyrelsesmedlem navnlig som Formand.

Sagen vakte en Sensation, der næsten mindede lidt om Clara Rafael-Brevens. End ikke de mange kendte Indbydernes navne formaaede at berolige de oprørte Gemytter. I de fleste større københavnske Kredse talte man om denne umaadelige Emancipation, om disse Kvinder, der istedetfor at passe Hus og Hjem ville løbe hen i en Klub for at læse og passiare, maaske gaa derhen alene paa Gaden om Aftenen, ja en af de kvindelige Indbydere maatte tilbringe en Nat med at overtale sin Moder til at give hende Lov til at underskrive Indbydelsen. At dette »uhyre emanciperede Foretagende« ikke var populært, mærkede man straks. Naar undtages Indbydernes Gaver indgik Bidragene meget sparsomt. I Penge indkom der kun 847 Rigsbanksdaler og af Bøger 1589 Bind og Hefter som dog ikke alle vare brugelige.

Hos de faa Venner af Sagen mødte Bestyrelsen heldigvis en velvillig Imødekommenhed. Pressen viste os stor Venlighed. »Fædrelandet«, »Dagbladet«, »Højmdal«, »Dags-telegrafen« og »Folkets Avis« gav os, tildels gratis, deres Blade og laante os desuden deres udenlandske Aviser; ogsaa Tidsskrifter fik vi gratis, saaledes at de Blade og Tidsskrifter der fandtes paa Læsesalen kun kostede Bestyrelsen 150 Kr., men de repræsenterede en Værdi af 800 Kr. Professor Klein der lige havde bygget for »Kjøbenhavns Sparekasse« udvirkede, at man i dennes ældre Bygning foreløbig overlod os den saakaldte »Kjædeselskabets Sal« indtil Sparekassen selv fik

Brug for den. Efter vore Love skulde vi have mindst 2 Localer, men da Salen var meget stor og smukt udstyret, og vi fik den gratis, vovede vi at gaa udenfor Lovene. Da vi maatte fraflytte den, boede vi en Tid i nogle Værelser i Vingaardstræde 6, der tilhørte den ny Haandværkerskole, hvis Bestyrelse, Kunstdrejer Schwartz og Professor Klein, næsten overlod os den gratis, indtil Læseforeningen endelig flyttede til den første Lejlighed, der blev normalt betalt paa Kongens Nytorv, 1ste Sal i Hotel du Nord (Magasin du Nord).

Vore Indbydere havde som Caution tegnet sig for et Laan, som Bestyrelsen kunde hæve hos dem, hvis det blev nødvendigt; men heldigvis stillede det sig saaledes, at Læsesalen kunde aabnes den 1. Octbr. 1872 uden at vi behøvede at ty til vore Indbydernes Hjælp. Kun én Cautionist indbetalte den Sum hun havde cautioneret for. Det var Frk. *Sofie Petersen*, der døde et Par Aar efter Læseforeningens Stiftelse, 21. Febr. 1874. Efter hendes Død bragte hendes gamle Fader Cautionssummen 100 Kr. tilligemed en Gave paa 200 Kr. og en Hilsen fra hende.

Kvindelig Læseforening var det første almindelige Udtryk for Kvindernes Trang til Selvudvikling, men medens den Sensation, den vakte, virkede skræmmende paa den Mængde af Kvinder, der stod under Modens Lov, var den en Haandrækning til de aandeligt ensomme, der stod hjælpeløse, naar de levede i Omgivelser, der ikke forstod dem.

Man tør maaske ikke sige, at Læseforeningen fødtes for tidlig, thi den Modstand, der mødte den, kaldte paa mange Kvinder, men den uvenlige Modtagelse den fik, var Skyld i, at dens Medlemstal kun voksede meget langsomt. Det var først da der aabnede sig andre Udveje for Kvindernes Uddannelse, at den af den offentlige Mening blev anerkendt, som et naturligt og nødvendigt Led i Kvindeudviklingens Historie.

Ære være Læseforeningens nuværende dygtige Bestyrelse og dens energiske Formand, som med Omsyn for Medlemmernes Krav har skaffet den sit eget Hus og næsten gjort den til en Art Samfundshjem for Kvinderne, men Ære være ogsaa de Bestyrelser, der fulgte efter den første, som i trange Aar, da man stadigt kæmpede med oeconomicke Vanskeligheder, holdt Læseforeningen i Live, indtil man naaede saa langt frem at den blev en uundværlig Hjælp for Kvinderne.

Charlotte Klein.

Nogle Træk af Kvindelig Læseforenings Historie.

Det forekommer mig interessant at følge Begyndelsen af, hvad vi i disse Dage har set i saa frodig en Vækst. Det stiger først op i en enkelt Fantasi og virker som en usikker Mulighed, og det vinder Forstaaelse hos nogle faa andre; dristigt tager man Mod til sig og bringer det ud i Virkeligheden. Vi, som sidder i Skyggen af det store Træ, vi glemmer saa let, at dette engang kun var et lille Frøkorn, der laa i Jorden, et Frøkorn, som ved den Enkeltes Initiativ blev lagt der, og bevaret fra at trædes ned. Hele denne Udfolden, paa hvilken vi nu ser et Udslag i Kvindelig Læseforenings nye Hus, kan føres tilbage til de smaa Spirer, og det er netop disses famlende Forsøg paa at vinde Grund under Fødderne, som jeg finder vi har Anledning til at fremdrage. Den ydre Bygning er rejst takket være den praktiske Foretagssomhed, der kendetegner Kvindelig Læseforenings Formand i 19 Aar, Frøken *Sophie Alberti*. Men den aandelige Bygning, der har hævet sig paa bar Grund, dreven af sine Tilskyndelser, sin varme Tro og sit faste Haab, paa hvilken til syvende og sidst den Bygning hviler, som vi nu ser, vilde jeg netop idag bede Bladets Læsere om at skænke et Tilbageblik. Disse Beretninger, der er udtagne gennem circa 19 Aars Generalforsamlinger, forekommer os maaske tørre og svært læselige. Jeg har ikke villet indhylde dem i Blomster. Netop ud af deres Tørhed, skal deres Paalidelighed tale.

Vi har set Læseforeningen indstalleret i »Kjædeforeningens Sal« i Sparekassens Bygning. Den gav intet Vederlag, men der var sat den ubehagelige Betingelse ved den gratis Leje, at man eventuelt maatte fraflytte med 8 Dages Varsel. Frøken *Virginie Müller*, der i saa mange Aar har haft den praktiske Ledelse af Foreningens ydre Affærer hvilende paa sig, husker endnu, at Bøgerne blev pakke i Champagnekurve ved denne første Omvæltning, der hurtigt fulgtes af andre, hvad man let skulde kunne forstaa som en ydre Spore til at sukke efter at faa en egen Bygning.

I det medfølgende Billede ser vi Læseforeningens første 5 Bestyrelsesmedlemmer. Men alt i 1873 i den første Formands, Fru Professorinde Kleins, Regeringstid, ser vi Bestyrelsen reduceret til 3 Medlemmer; men altid stod der 2 Suppleanter, der kunde træde til, naar nogen af Bestyrelsens Medlemmer fik Forfald.

I den anden Generalforsamling 1874 ser man, at Foreningens virkelige Indtægt har været 625 Rdlr. — altsaa gennem Aaret